

ส่วนบริหารการทะเบียน สำนัก	วันที่ ๑๙๕
วันที่ ๒๖ ส.ค. ๒๕๕๒	จำนวนหน้า
เวลา	๔๖๔/๑
	๒๔ ส.ค. ๒๕

ที่ มท ๐๓๐๘.๑/๑ ๙๙

สำนักทะเบียนกลาง ศูนย์กลางการค้า
และอุตสาหกรรม สำนักงานเขตพื้นที่
สานักทะเบียนกลาง ศูนย์กลางการค้า
และอุตสาหกรรม สำนักงานเขตพื้นที่

๗๙ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง การแจ้งการตายและการออกหลักฐานการตาย

ด้วย นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- ข้อถ้อย ๑. พราราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๒. กฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเทียบกับการทะเบียนราษฎรและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๓. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ควรจะสรุปการจัดทำมรดกตราตามกฎหมายและระเบียนว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

ด้วยสำนักทะเบียนกลางได้รับการสอนถามบัญหาและขอหารือจำนวนมากจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนต่างๆ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานเทียบเคียงกับสถานะบุคคล ประเด็นเทียบกับแนวทางปฏิบัติในการรับแจ้งการตายและการออกมรดกตราในกรณีต่างๆ โดยสำนักทะเบียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้เกิดบัญหาในการปฏิบัติงานไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ออาทิ เรื่องการปฏิเสธการรับแจ้งการตายกรณีผู้ตายเป็นบุคคลที่อยู่ในถูมายพักพิงผู้ลี้ภัยจากการลี้ภัยหรือเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต เรื่องการออกมรดกตราให้กับผู้แจ้งการตายกรณีแจ้งตายโดยไม่พบศพซึ่งสามารถระบุสำนักทะเบียนกลางฯ กำหนดให้ออกในรับแจ้งการตายเท่านั้น รวมถึงการออกมรดกตราโดยใช้แบบพิมพ์ผิดประเภทไม่ตรงกับสถานะบุคคลของผู้ตาย เช่น การออกมรดกตราตามแบบ ท.ร.๕ ให้กับผู้ตายที่เป็นคนต่างด้าวมีในสำคัญถิ่นที่อยู่หรือในสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้องและชัดเจน จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งซักซ้อมความเข้าใจให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบด้วยบัญชี ดังนี้

- ๑. การรับแจ้งการตาย พราราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๙ กำหนดว่า เมื่อมีคนตายให้แจ้งการตายต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง โดยถ้าเป็นการตายในบ้านให้เจ้าบ้านเป็นผู้แจ้งการตาย เว้นแต่กรณีไม่เจ้าบ้านให้ผู้พับศพเป็นผู้แจ้ง แต่ถ้าเป็นการตายนอกบ้านให้บุคคลที่ไปกับผู้ตายหรือผู้พับศพ

/ เป็นผู้แจ้ง...

เป็นผู้แจ้งการตาย ประกอบกับกฎหมายท้องถิ่นให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทะเบียนราษฎร และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า เมื่อมีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตาย ให้บุคคลตามมาตรา ๒๙ แจ้งการตาย โดยกฎหมายฉบับนี้กำหนดนิยามของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหมายความรวมถึง คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองด้วย ดังนั้น เมื่อมีการแจ้งการตายไม่ว่าผู้ตายหรือ尸ที่พบจะเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวประเภทใดก็ตาม เช่น คนต่างด้าวที่มีเชื้อในประเทศไทย (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนหลักแรกเป็นเลข ๖ หรือเลข ๘ หรือคนต่างด้าวที่มีเชื้อในประเทศไทย (ท.ร.๓๔) เลขประจำตัวประชาชนสองหลักแรกเป็นเลข ๖๐ หรือคนที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนมีเชื้อในประเทศไทย (ท.ร.๓๔ ก) เลขประจำตัวประชาชนหลักแรกเป็นเลข ๐ หรือคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่มีเชื้อในเอกสารการลงทะเบียนราษฎร เป็นต้น ถ้าการตายของผู้ดังกล่าวแจ้งในราชอาณาจักรไทยนายทะเบียนจะต้องรับแจ้งการตาย โดยถ้าสถานที่ตายหรือพบ尸อยู่ในเขตท้องที่ที่มีผู้ใหญ่บ้าน ผู้มีหน้าที่แจ้งการตายสามารถแจ้งต่อผู้ใหญ่บ้านในฐานะเป็นนายทะเบียนผู้รับแจ้งประจำหมู่บ้าน เมื่อได้รับใบรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร.๔ ตอนหน้าแล้วจึงนำเอกสารดังกล่าวพร้อมหลักฐานไปแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนห้องถินเพื่อขอหลักฐานมรณบัตร หรือผู้มีหน้าที่แจ้งจะแจ้งการตายต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนห้องถิน ณ สำนักทะเบียนที่มีการตายหรือพบ尸โดยตรงก็ได้

๒. การออกหลักฐานการตาย เนื่องจากทะเบียนสำนักทะเบียนกล่าวว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรับแจ้งการตายและการออกหลักฐานการตายแยกตามลักษณะการตายและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เช่น การแจ้งการตายซึ่งเป็นการตายในบ้านและทราบว่าคนตายเป็นไครตามระเบียนฯ ข้อ ๖๑ และข้อ ๖๒ กำหนดให้นายทะเบียนออกมรณบัตรให้กับผู้แจ้ง หรือการแจ้งการตายโดยไม่ทราบว่าผู้ตายเป็นไครตามระเบียนฯ ข้อ ๖๓ หรือการแจ้งการตายโดยเชื่อว่ามีการตายแต่ไม่พบ尸ตามระเบียนฯ ข้อ ๖๖ กำหนดให้นายทะเบียนออกหลักฐานในรับแจ้งการตาย (ท.ร.๔ ตอนหน้า) ให้กับผู้แจ้ง หรือการแจ้งการตายกรณีตายผิดธรรมชาติตามระเบียนฯ ข้อ ๖๔ กำหนดให้นายทะเบียนออกใบรับแจ้งการตายแล้วจะต้องแจ้งหนังงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เมื่อได้รับแจ้งผลการชันสูตร尸จะออกมรณบัตรให้กับผู้แจ้ง เป็นต้น ซึ่งตามระเบียนดังกล่าวพอสรุปได้ว่าถ้าการแจ้งการตายของผู้ตายรายได้เป็นการแจ้งตายโดยไม่พบ尸 หรือไม่ทราบว่าผู้ตายเป็นไคร นายทะเบียนจะออกหลักฐานในรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร.๔ ตอนหน้า ให้กับผู้แจ้งเท่านั้นโดยไม่ต้องออกมรณบัตรจนกว่าจะพบ尸หรือทราบว่าผู้ตายเป็นไคร จึงขอให้นายทะเบียนศึกษา ระเบียนและปฏิบัติให้ถูกต้อง

สำหรับแบบพิมพ์มรณบัตรที่นายทะเบียนจะออกให้ผู้แจ้งการตายนั้น จะต้องสอดคล้องกับสถานะบุคคลของผู้ตาย เช่น ถ้าผู้ตายเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่固定在ราชอาณาจักรไทยมีเชื้อในประเทศไทย (ท.ร.๑๓) จะต้องออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.๔ ถ้าอ้างว่าผู้ตายเป็นคนไทยแต่ไม่มีเชื้อในประเทศไทย (ท.ร.๓๔)

และไม่มีเลขประจำตัวประชาชน แต่มีเอกสารหลักฐานที่ระบุว่าผู้ชายเป็นคนไทย เช่น เอกสารทะเบียนราษฎรหรือบัตรประจำตัวประชาชนฉบับที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ทะเบียนทหาร (ส.ด.๙) หนังสือเดินทางหลักฐานการศึกษา เป็นต้น จะต้องออกมารับบัตรตามแบบ ท.ร.๔ โดยไม่ต้องกรอกเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักของผู้ชาย แต่ถ้าอ้างว่าผู้ชายเป็นคนไทยและไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก และไม่มีหลักฐานเอกสารใดเลยที่สามารถอ้างอิงสัญชาติของผู้ชายได้ จะต้องออกมารับบัตรตามแบบ ท.ร.๐๕๑ กรณีบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนโดยไม่ต้องกรอกเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามตารางสรุปการจัดทำมารับบัตรตามกฎหมายและระบุยิบว่าด้วยการทะเบียนราษฎรที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน

(นายวงศ์ศักดิ์ ชัยสกิดพิษชัย)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

๒๖๐๗๑๗๘
(นายวงศ์ศักดิ์ คงหาด) ๖๖๐๗๑๗๘
ผู้อำนวยการสำนักงานปกครองและเทศบาลเมือง
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

๖๖๐๗๑๗๘
๖๖๐๗๑๗๘

๖๖๐๗๑๗๘
๖๖๐๗๑๗๘
๖๖๐๗๑๗๘

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๖๐๗๑๗๘๐๐๗๖

(นางสุกันต์ พิริยะนันทน์)
๖๖๐๗๑๗๘
สำนักบริหารการทะเบียน ส่วนการทะเบียนราษฎร
กิจการที่ไม่ได้แก้ไขด้วยกฎหมายสำนักงานทะเบียน

ตารางสรุปการขออนุมัติทราบกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการซื้อขายเป็นหน่วยยูร

สถานะบุคคลของผู้ขาย	หลักฐานของผู้ขาย	ประมวลกฎหมายนับครั้งที่ซึ่งให้สูญเสียหาย	หมายเหตุ
1. คนไทย มีอายุ 13 หลักศักราชนับถ้วน 1,2,3,4,5 หรือ 8 2. ถ้าง่าว่าเป็นคน "ไทย" ไม่มีอายุ 13 หลัก แต่มีเอกสารยื่นที่ กานกรซึ่งจึงถือเป็นผู้ขาย	- ทะเบียนบ้าน ท.ร.14/บครฯ - เอกสารราชการที่ระบุว่า เป็นคนไทย เช่น เอกสาร พยานบุคคล ท.ร.9 - หลักฐานการซื้อขาย เป็นเดือน - ไม่มีหลักฐาน	มรดกบัตร ท.ร.4 มรดกบัตร ท.ร.4	- ระบุเป็นบ้านฯ พ.ศ. ๒๕๑๔ - ไม่ต้องลงทะเบียน 13 หลักบุคคลของผู้ขาย
3. ถ้าง่าว่าคน "ไทย" ไม่มีอายุ 13 หลักแต่ได้เมียอกล้าชื่อใน 4. คุณค่าส่วนตัว เดช 13 หลักศักราชนับถ้วน 3,4,5, หรือ 8 5. คุณค่าส่วนตัว เดช 13 หลักศักราชนับถ้วน 6 หรือ 7 6. คุณค่าส่วนตัว เดช 13 หลักศักราชนับถ้วน 00 7. หนี้ที่ไม่สามารถชำระบืนเดช 13 หลักเป็นเดือน 0 8. คุณค่าส่วนตัวที่ไม่ถูกตรา ไม่มีอายุ 13 หลัก แต่เมียอกล้าชื่อ 9. คุณค่าส่วนตัวที่เป็นชนกันบุนเดช เดช "เดชบันการส่วนราษฎร" ไม่มี เดช 13 หลัก แต่มีเอกสารยื่นอีก 10. กันค่าส่วนตัวที่ไม่มีเดช 13 หลักและ ไม่มีเอกสารยื่นใด รวมถึงคนค่าส่วนตัวที่เข้ามาในประเทศไทยไม่ได้รับอนุญาต	- ทะเบียนบ้าน ท.ร.13/บครฯ - ทะเบียนบ้าน ท.ร.13/บครฯ	มรดกบัตร ท.ร.051 มรดกบัตร ท.ร.4 มรดกบัตร ท.ร.5 มรดกบัตร ท.ร.05 มรดกบัตร ท.ร.051 มรดกบัตร ท.ร.4 มรดกบัตร ท.ร.5 มรดกบัตร ท.ร.5 มรดกบัตร ท.ร.5 มรดกบัตร ท.ร.5 มรดกบัตร ท.ร.5 มรดกบัตร ท.ร.5 มรดกบัตร ท.ร.5	- ไม่ต้องลงทะเบียน 13 หลักบุคคลของผู้ขาย - ระบุเป็นบ้านฯ พ.ศ. ๒๕๑๔ - ระบุเป็นบ้านฯ พ.ศ. ๒๕๑๔ - ไม่ต้องลงทะเบียน 13 หลักบุคคลของผู้ขาย - ไม่ต้องลงทะเบียน 13 หลักบุคคลของผู้ขาย